

MOBILITAT PER RAONS D'ESTUDI AL BAIX LLOBREGAT

Durant el 2020 el nombre d'alumnes universitaris que resideixen al Baix Llobregat va créixer en 1.185 estudiants. S'encadenen així quatre anys consecutius d'increments que situa la xifra total d'estudiants universitaris/es en 18.345.

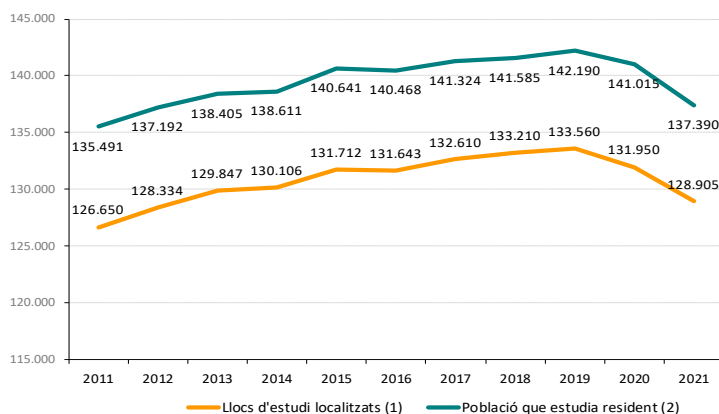
Mobilitat per raons d'estudi en els ensenyaments no universitaris. Baix Llobregat. Any 2021.

Per segon any consecutiu tant el nombre d'alumnes no universitaris que resideixen al Baix Llobregat com els llocs d'estudi localitzats a la comarca tornen a baixar. En el primer cas, entre el 2019 i el 2021 la població estudiant resident s'ha reduït en 4.800 persones, un -3,4%, mentre que en el segon, el nombre de places ocupades passa de 131.950 a 128.905, el que suposa una reducció de 4.655, el -3,5%.

La major part d'aquesta reducció respon a la pèrdua d'alumnes d'educació infantil i primària, que en els dos darrers anys han retrocedit en 5.220, un -6,8%. Aquesta important davallada de l'alumnat que viu a la comarca és el reflex de l'evolució demogràfica d'aquest grup poblacional, ja que en aquest mateix període de temps els infants d'entre 0 i 11 anys han retrocedit un 6,2%.

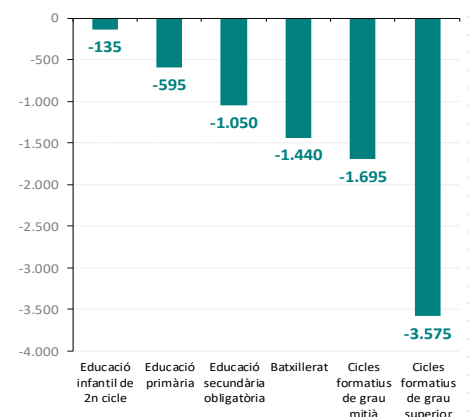
Així doncs, la diferència entre alumnat resident i llocs d'estudi localitzats a la comarca se situa en -8.485, és a dir, que hi ha més alumnes que places. Aquest dèficit es dona especialment a la formació professional de grau superior, on la diferència és de -3.575.

Llocs d'estudi localitzats i població que estudia resident a la comarca. Baix Llobregat. Ensenyaments no universitaris



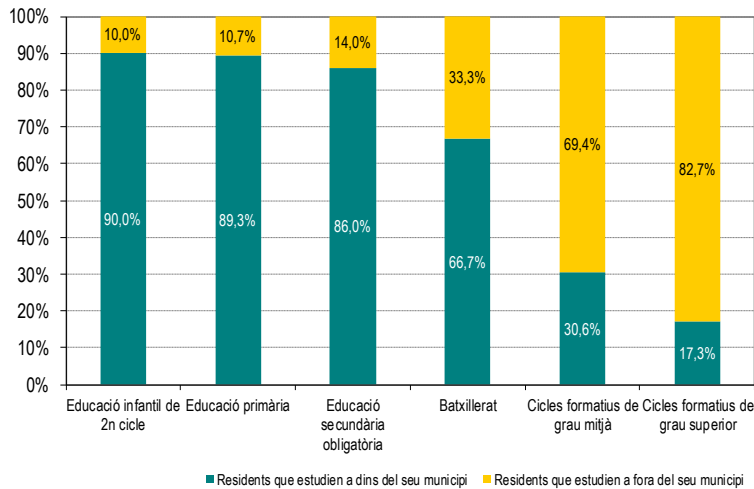
Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT.

Diferència entre llocs d'estudi i població que estudia resident a la comarca per nivell d'estudis. Baix Llobregat. Ensenyaments no universitaris



Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT.

Població que estudia resident al Baix Llobregat per nivell d'estudis (%) segons si estudia dins o fora del seu municipi. Ensenyaments no universitaris. Any 2021



Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

A mesura que augmenta l'edat dels escolars s'incrementa el nombre de desplaçaments fora del municipi. Així, el 90% dels alumnes d'Educació Infantil i el 89% d'educació primària del Baix Llobregat estan matriculats al seu mateix municipi de residència, aquest percentatge és del 86% entre els estudiants de secundària.

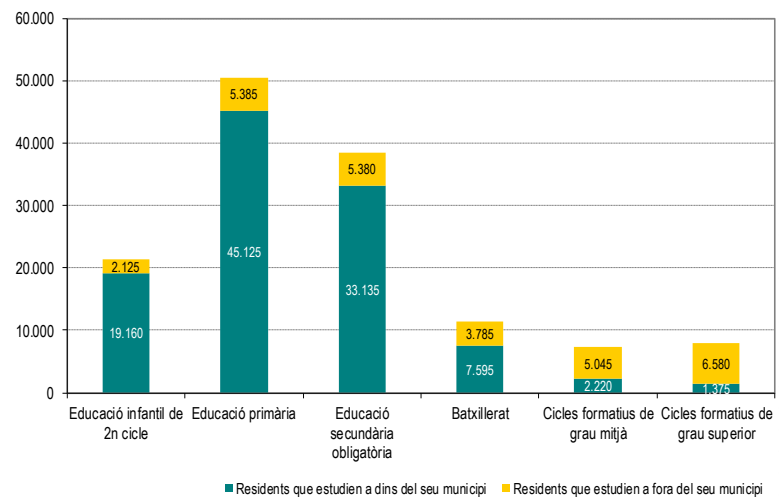
És als ensenyaments post obligatoris

on aquest percentatge baixa dràsticament. Així, als estudis de batxillerat un de cada tres alumnes surt del seu municipi per anar a estudiar, mentre que als cicles formatius de grau mig aquesta relació s'inverteix i només un de cada tres (31%) cursa els estudis al seu mateix municipi de residència. On es registra una major mobilitat per raó d'estudis és entre l'alumnat de cicles formatius de grau superior. En aquest cas només el 17% dels estudiants estan matriculats en el seu municipi de residència.

En el cas dels ensenyaments post obligatoris, la distribució espacial de l'oferta és un factor especialment crucial. Això és així en tant que el seguiment dels estudis post obligatoris depèn tant dels interessos i la vocació de l'alumnat, com de l'oferta disponible de manera accessible. Així doncs, s'observa com és als municipis més petits on hi ha un major percentatge d'alumnes que s'han de

Segons l'[Institut d'Estadística de Catalunya](#) (Idescat), el 79% dels alumnes del Baix Llobregat d'ensenyaments no universitaris estudien al mateix municipi on resideixen (108.605 alumnes), mentre que el 21% restant es desplaça a altres llocs per estudiar (28.775 alumnes), majoritàriament dins de la mateixa comarca.

Població que estudia resident al Baix Llobregat per nivell d'estudis (xifres absolutes) segons si estudia dins o fora del seu municipi. Ensenyaments no universitaris. Any 2021



Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

desplaçar a altres localitats per poder seguir els seus estudis. Per exemple, a Castellví de Rosanes, la Palma de Cervelló, el Papiol o Sant Climent de Llobregat més de la meitat de l'alumnat surt quotidianament del seu municipi per poder estudiar. Així doncs, una xarxa de transport públic que garanteixi l'accessibilitat a una oferta formativa àmplia és crucial tant per garantir el dret a l'educació com per reduir l'abandonament prematur dels estudis.

Desplaçaments en ensenyaments no universitaris per lloc de residència i lloc d'estudi. Curs 2021-2022.

Fer [click a sobre dels noms](#) per veure les dades detallades de cada municipi. També es poden consultar en [aquest enllaç](#)

| | Desplaçaments | | | | Total desplaçaments atrets* | Total desplaçaments generats** | Diferència atrets - generats |
|---------------------------|----------------|---------------|--------------------|---------------|-----------------------------|--------------------------------|------------------------------|
| | Interns | Des de fora | No consta l'origen | A fora | | | |
| Abrera | 1.725 | 50 | 0 | 710 | 1.775 | 2.430 | -655 |
| Begues | 985 | 245 | 0 | 370 | 1.230 | 1.355 | -125 |
| Castelldefels | 7.610 | 460 | 0 | 1.840 | 8.065 | 9.450 | -1.385 |
| Castellví de Rosanes | 95 | 55 | 0 | 230 | 155 | 325 | -170 |
| Cervelló | 905 | 60 | 0 | 655 | 970 | 1.560 | -590 |
| Collbató | 590 | 210 | 0 | 330 | 800 | 920 | -120 |
| Corbera de Llobregat | 1.645 | 290 | 0 | 1.060 | 1.935 | 2.700 | -765 |
| Cornellà de Llobregat | 10.735 | 1.530 | 0 | 3.090 | 12.270 | 13.825 | -1.555 |
| Esparreguera | 3.095 | 370 | 0 | 640 | 3.470 | 3.740 | -270 |
| Esplugues de Llobregat | 4.635 | 3.745 | 0 | 1.820 | 8.375 | 6.455 | 1.920 |
| Gavà | 6.330 | 1.670 | 0 | 935 | 8.000 | 7.265 | 735 |
| Martorell | 4.425 | 905 | 0 | 720 | 5.330 | 5.150 | 180 |
| Molins de Rei | 3.905 | 975 | 0 | 830 | 4.885 | 4.735 | 150 |
| Olesa de Montserrat | 4.050 | 710 | 0 | 555 | 4.760 | 4.605 | 155 |
| Pallejà | 1.610 | 360 | 0 | 540 | 1.970 | 2.150 | -180 |
| Palma de Cervelló, la | 160 | 45 | 0 | 325 | 205 | 480 | -275 |
| Papiol, el | 345 | 20 | 0 | 400 | 360 | 740 | -380 |
| Prat de Llobregat, el | 9.010 | 695 | 0 | 1.245 | 9.705 | 10.255 | -550 |
| Sant Andreu de la Barca | 4.285 | 500 | 0 | 1.040 | 4.785 | 5.330 | -545 |
| Sant Boi de Llobregat | 12.210 | 1.255 | 0 | 1.575 | 13.465 | 13.785 | -320 |
| Sant Climent de Llobregat | 345 | 45 | 0 | 450 | 395 | 795 | -400 |
| Sant Esteve Sesrovires | 955 | 490 | 0 | 405 | 1.450 | 1.355 | 95 |
| Sant Feliu de Llobregat | 5.860 | 995 | 0 | 1.630 | 6.850 | 7.485 | -635 |
| Sant Joan Despí | 3.665 | 795 | 0 | 2.035 | 4.460 | 5.705 | -1.245 |
| Sant Just Desvern | 1.665 | 1.280 | 235 | 1.100 | 3.180 | 2.765 | 415 |
| Sant Vicenç dels Horts | 3.825 | 645 | 0 | 905 | 4.475 | 4.725 | -250 |
| Santa Coloma de Cervelló | 1.265 | 215 | 0 | 440 | 1.485 | 1.705 | -220 |
| Torrelles de Llobregat | 680 | 25 | 0 | 470 | 705 | 1.150 | -445 |
| Vallirana | 2.060 | 175 | 0 | 705 | 2.235 | 2.765 | -530 |
| Viladecans | 9.935 | 1.235 | 0 | 1.745 | 11.170 | 11.675 | -505 |
| Baix Llobregat | 108.605 | 20.050 | 235 | 28.795 | 128.915 | 137.380 | -8.465 |

Font: OC-BL, a partir de dades de l'Idescat, de les dades de matrícula del Departament d'Educació. Unitats: persones que es desplacen

* Atrets = interns + de fora + no consta origen

** Generats = interns + a fora. Per a més detall, veure la [Nota metodològica](#) al final del document.

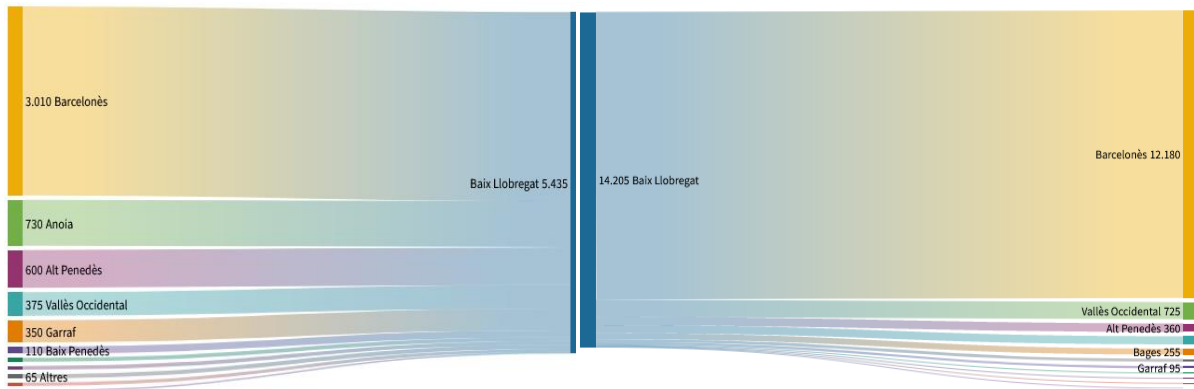
Pel que fa a comarques, el Barcelonès és la que atrau un major nombre d'escolars, i també la que més desplaçaments genera cap al Baix Llobregat.

Alumnat no resident que estudia a la comarca

Comarques de procedència dels desplaçaments cap al Baix Llobregat. Ensenyaments no universitaris. 2021

Alumnat resident que estudia fora de la comarca

Comarques de destinació dels desplaçaments des del Baix Llobregat. Ensenyaments no universitaris. 2021



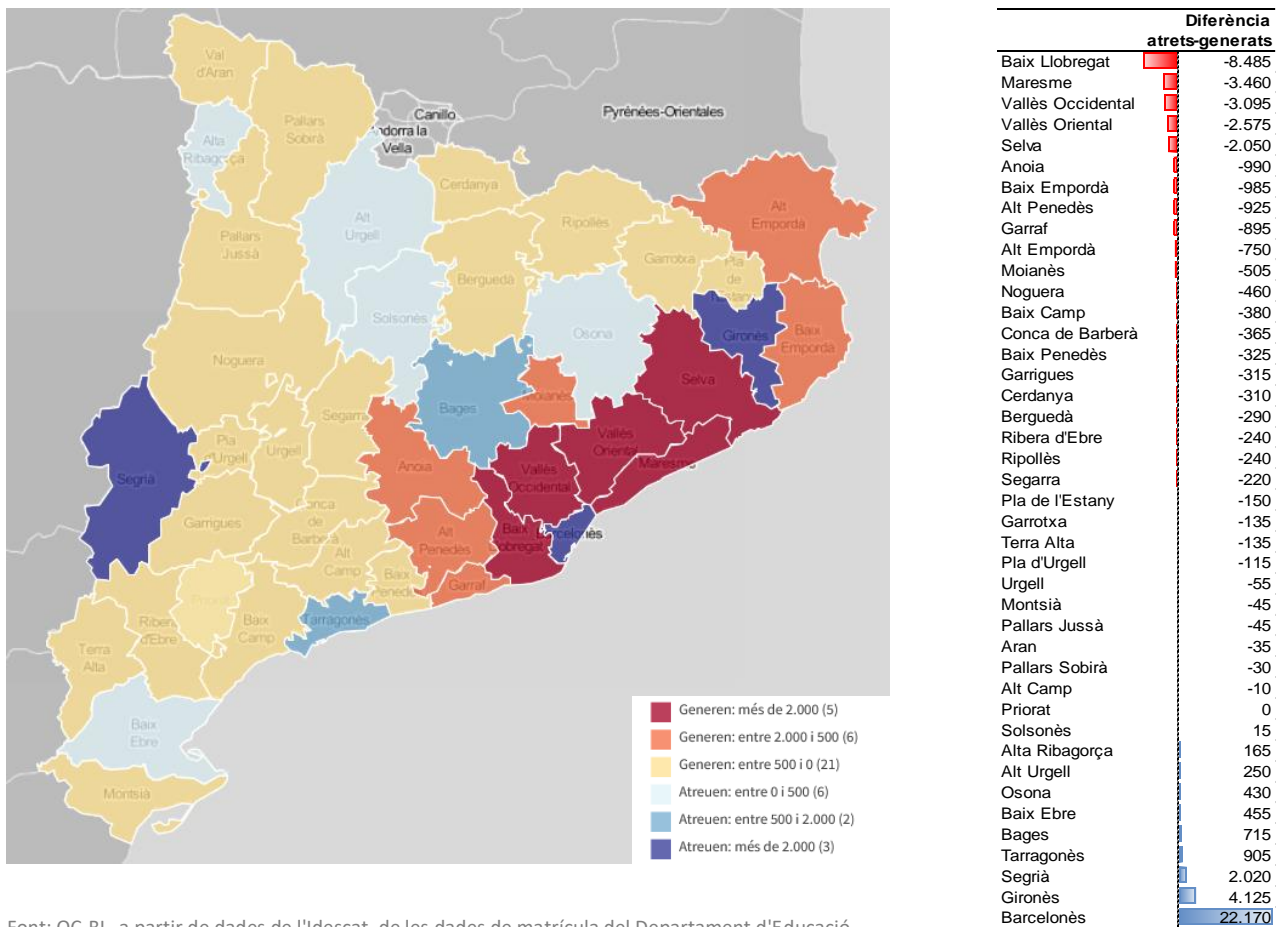
Font: OC-BL, a partir de dades de l'Idescat, de les dades de matrícula del Departament d'Educació.

La majoria d'estudiants que venen a estudiar a la comarca són provinents del Barcelonès, l'Anoia, l'Alt Penedès, el Vallès Occidental i el Garraf. Les destinacions més importants dels estudiants residents al Baix Llobregat que es desplacen a una altra comarca són, per aquest ordre, el Barcelonès, el Vallès Occidental, l'Alt Penedès, l'Anoia, i el Bages.

El Baix Llobregat és, en xifres absolutes, la comarca de Catalunya que genera més desplaçaments en relació amb els que rep. Les comarques més properes al Barcelonès són en general les que més tendeixen a presentar un saldo negatiu de desplaçaments, amb més sortides per raó d'estudi que entrades: es veu així un saldo negatiu de -8.485 moviments al Baix Llobregat, -3.460 al Maresme, -3.095 al Vallès Occidental i -2.575 al Vallès Oriental.

Al mapa que es mostra a continuació s'observa l'efecte de capitalitat de les quatre capitals de província i la seva capacitat d'atracció d'alumnat. Això passa tant per la major i més diversificada oferta formativa, com per la millor accessibilitat i les millors connexions amb els territoris veïns. Alhora, altres comarques com el Bages, el Solsonès, el Baix Ebre o l'Alt Urgell també tenen capacitat d'atracció, ja sigui perquè ofereixen estudis especialitzats que no es poden realitzar a altres llocs o perquè concentren una major oferta que les comarques de l'entorn.

Diferència de moviments atrets-generats dels estudiants no universitaris per comarques. 2021



Font: OC-BL, a partir de dades de l'Idescat, de les dades de matrícula del Departament d'Educació.

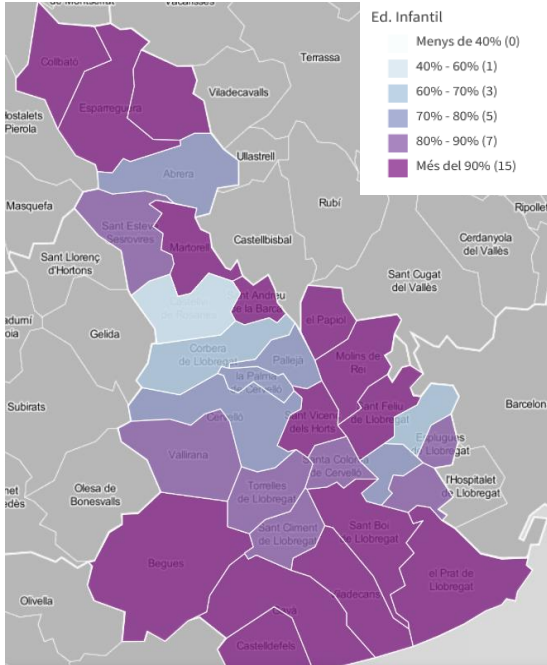
[Cliqueu sobre el mapa per a fer-lo interactiu.](#)

En educació infantil i primària, el percentatge d'alumnes que estudien al seu propi municipi és considerablement elevat, superant en la majoria de casos el 80%. De fet, només un grup de vuit localitats, majoritàriament format pels municipis més petits, registra un nivell d'autocontenció inferior al 80%.

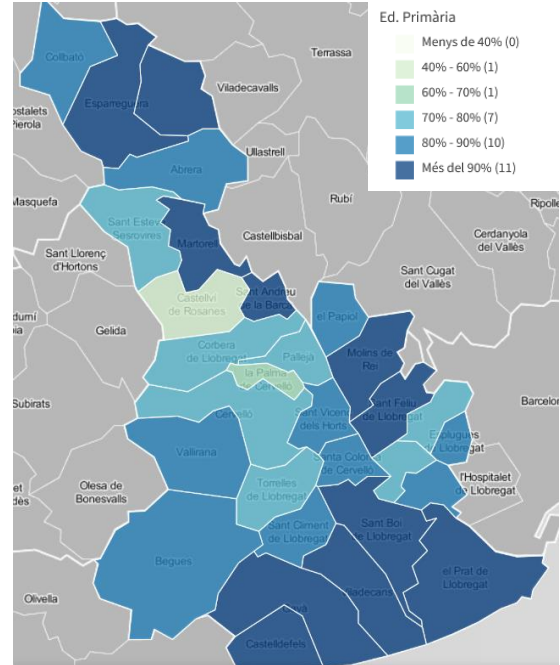
Conforme s'avança en edats i nivells formatius, disminueix el nombre de centres que ofereixen estudis cada vegada més avançats. És per això que tant els estudis secundaris, de batxillerat i, molt especialment, els cicles formatius de grau mig i superior registren majors nivells de mobilitat entre municipis. De fet, en aquest darrer punt, només el Prat de Llobregat (53,0%) i Castelldefels (57,1%) compten amb un percentatge d'alumnes de cicles formatius residents al mateix municipi superior al 50%.

% d'alumnat resident que estudia al mateix municipi. Estudis no universitaris. Baix Llobregat. 2021

Educació Infantil



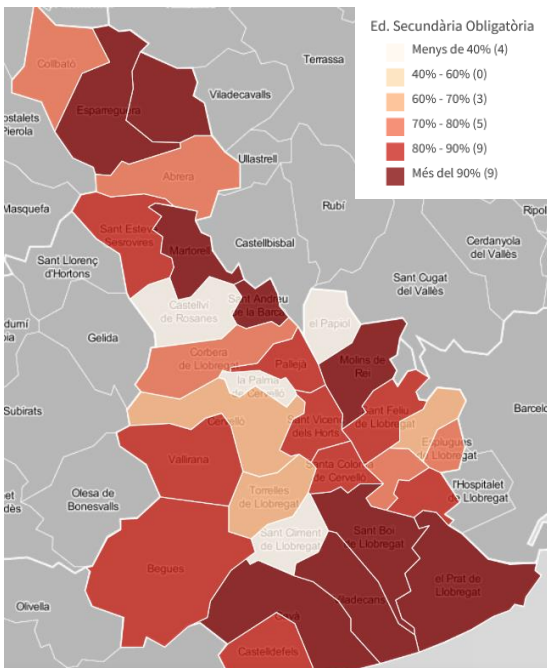
Educació Primària



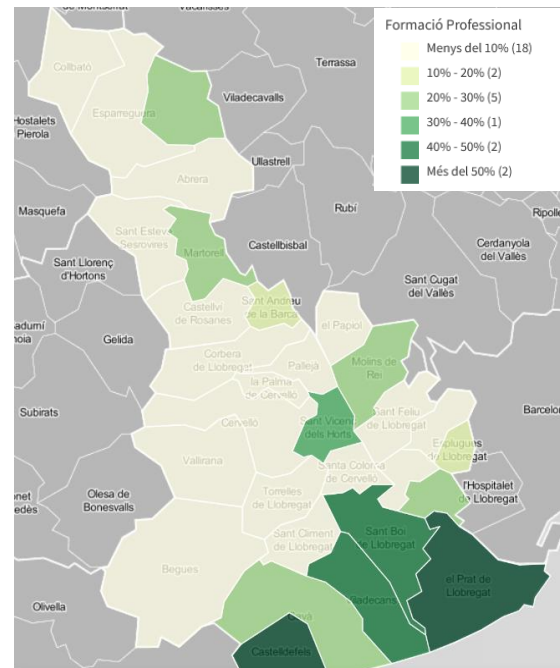
Font: OC-BL, a partir de dades de l'Idescat, de les dades de matrícula del Departament d'Educació.

[Cliqueu sobre el mapa per a fer-lo interactiu.](#)

Educació Secundària Obligatòria



Cicles Formatius



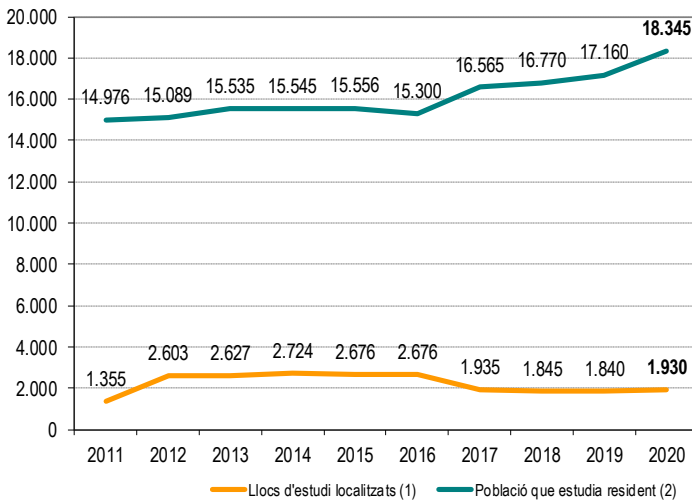
Font: OC-BL, a partir de dades de l'Idescat, de les dades de matrícula del Departament d'Educació.

[Cliqueu sobre el mapa per a fer-lo interactiu.](#)

Mobilitat per raons d'estudi en els ensenyaments universitaris. Baix Llobregat. Any 2020

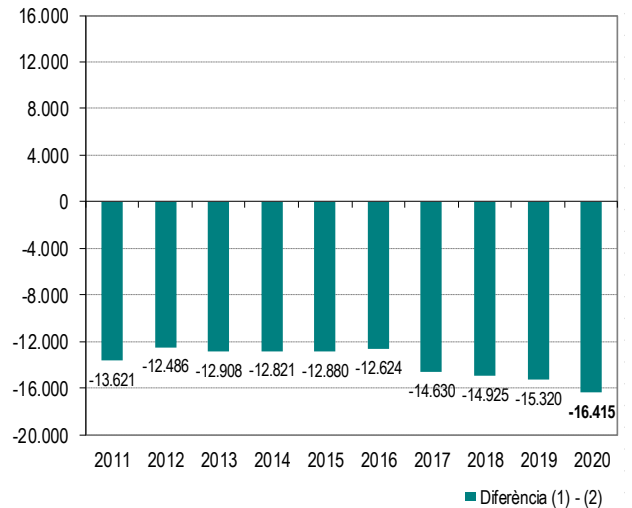
Seguint la marcada tendència de creixement iniciada al 2017, durant el 2020 el nombre d'alumnes universitaris residents al Baix Llobregat ha tornat a créixer amb força fins a situar-se en 18.345, 1.185 més que al 2019. Els llocs d'estudi, en canvi, s'ha mantingut estables amb un lleuger increment de 90 places. Es genera així un creixent flux de sortida d'estudiants del Baix Llobregat cap a altres comarques amb major oferta universitària.

Llocs d'estudi localitzats i població que estudia resident a la comarca. Baix Llobregat. Ensenyaments universitaris



Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Diferència entre llocs d'estudi i població que estudia resident a la comarca. Baix Llobregat. Ensenyaments universitaris



Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Desplaçaments en ensenyaments universitaris per lloc de residència i lloc d'estudi. Curs 2020-2021.

Fer [click a sobre dels noms](#) per veure les dades detallades de cada municipi. També es poden consultar en [aquest enllaç](#)

| | Desplaçaments | | | | Total desplaçaments atrets* | Total desplaçaments generats** | Diferència atrets - generats |
|---------------------------|---------------|--------------|--------------------|---------------|-----------------------------|--------------------------------|------------------------------|
| | Interns | Des de fora | No consta l'origen | A fora | | | |
| Abrera | 0 | 0 | 0 | 265 | 0 | 265 | -265 |
| Begues | 0 | 0 | 0 | 260 | 0 | 260 | -260 |
| Castelldefels | 90 | 1.785 | 55 | 1.525 | 1.930 | 1.615 | 315 |
| Castellví de Rosanes | 0 | 0 | 0 | 60 | 0 | 60 | -60 |
| Cervelló | 0 | 0 | 0 | 190 | 0 | 190 | -190 |
| Collbató | 0 | 0 | 0 | 125 | 0 | 125 | -125 |
| Corbera de Llobregat | 0 | 0 | 0 | 360 | 0 | 360 | -360 |
| Cornellà de Llobregat | 0 | 0 | 0 | 1.710 | 0 | 1.710 | -1.710 |
| Esparreguera | 0 | 0 | 0 | 430 | 0 | 430 | -430 |
| Esplugues de Llobregat | 0 | 0 | 0 | 1.130 | 0 | 1.130 | -1.130 |
| Gavà | 0 | 0 | 0 | 1.035 | 0 | 1.035 | -1.035 |
| Martorell | 0 | 0 | 0 | 580 | 0 | 580 | -580 |
| Molins de Rei | 0 | 0 | 0 | 655 | 0 | 655 | -655 |
| Olesa de Montserrat | 0 | 0 | 0 | 485 | 0 | 485 | -485 |
| Pallejà | 0 | 0 | 0 | 280 | 0 | 280 | -280 |
| Palma de Cervelló, la | 0 | 0 | 0 | 70 | 0 | 70 | -70 |
| Papiol, el | 0 | 0 | 0 | 80 | 0 | 80 | -80 |
| Prat de Llobregat, el | 0 | 0 | 0 | 1.100 | 0 | 1.100 | -1.100 |
| Sant Andreu de la Barca | 0 | 0 | 0 | 490 | 0 | 490 | -490 |
| Sant Boi de Llobregat | 0 | 0 | 0 | 1.565 | 0 | 1.565 | -1.565 |
| Sant Climent de Llobregat | 0 | 0 | 0 | 120 | 0 | 120 | -120 |
| Sant Esteve Sesrovires | 0 | 0 | 0 | 225 | 0 | 225 | -225 |
| Sant Feliu de Llobregat | 0 | 0 | 0 | 1.230 | 0 | 1.230 | -1.230 |
| Sant Joan Despí | 0 | 0 | 0 | 1.020 | 0 | 1.020 | -1.020 |
| Sant Just Desvern | 0 | 0 | 0 | 685 | 0 | 685 | -685 |
| Sant Vicenç dels Horts | 0 | 0 | 0 | 540 | 0 | 540 | -540 |
| Santa Coloma de Cervelló | 0 | 0 | 0 | 215 | 0 | 215 | -215 |
| Torrelles de Llobregat | 0 | 0 | 0 | 165 | 0 | 165 | -165 |
| Vallirana | 0 | 0 | 0 | 310 | 0 | 310 | -310 |
| Viladecans | 0 | 0 | 0 | 1.345 | 0 | 1.345 | -1.345 |
| Baix Llobregat | 90 | 1.785 | 55 | 18.250 | 1.930 | 18.340 | -16.410 |

Font: OC-BL, a partir de dades de l'Idescat, de les dades de matrícula de la Secretaria d'Universitats i Recerca. Unitats: persones que es desplacen.

* Atrets = interns + de fora + no consta origen

** Generats = interns + a fora. Per a més detall, veure la [Nota metodològica](#) al final del document.

NOTA METODOLÒGICA

L'Estadística de la mobilitat obligada per raó d'estudi dels estudiants universitaris i no universitaris té una periodicitat anual i s'obté a partir de l'explotació estadística per part de l'Idescat dels fitxers de la matrícula dels estudiants universitaris (Secretaria d'Universitats) i dels estudiants no universitaris (Departament d'Ensenyament).

La població de referència són els alumnes matriculats en centres d'ensenyament localitzats a Catalunya, tant universitaris com no universitaris.

La unitat d'anàlisi són les persones que es desplacen per cursar estudis, a partir de la comparació entre el municipi de residència i el municipi d'estudi.

La periodicitat d'aquesta Estadística és anual i l'any de referència és el de l'inici del curs. Així, per exemple, l'any 2015 analitza la informació de les matrícules dutes a terme el mes de setembre per al curs 2015–2016.

Mobilitat obligada dels estudiants no universitaris.

Provenen del registre de la matrícula del Departament d'Ensenyament i inclouen la informació de la població a partir de 3 anys matriculada en cursos d'educació infantil, primària, secundària obligatòria, batxillerat i cicles formatius.

S'ofereixen dades classificades per lloc de residència, lloc d'estudi, sexe i tram d'edat.

Aquesta Estadística exclou els alumnes d'educació infantil de primer cicle (0–2 anys), els ensenyaments de règim especial (música, dansa, esports, idiomes, arts plàstiques i disseny, superiors de disseny, art dramàtic, conservació i restauració de béns culturals) i els ensenyaments de persones adultes.

Mobilitat obligada dels estudiants universitaris

Les dades dels estudiants universitaris provenen del registre de la matrícula del sistema UNEIX de la Secretaria d'Universitats i Recerca i proporciona informació sobre la matrícula dels alumnes de 18 anys i més de les dotze universitats catalanes; és a dir totes, excepte la UOC (que no és presencial). D'altra banda, inclou la informació de les universitats públiques i privades, de centres integrats i adscrits, i dels nivells educatius de cicles, graus i màsters amb titulacions homologades. Exclou, doncs, els nivells educatius de doctorat i les titulacions pròpies (no homologades). S'ofereixen dades classificades per lloc de residència, lloc d'estudi i sexe.

Quant als programes de mobilitat amb l'estranger, no s'hi inclouen els alumnes matriculats a altres universitats d'arreu del món que cursen els estudis en una universitat catalana, ni tampoc els alumnes matriculats en una universitat catalana que estan fent una estada en una universitat de fora.

Definicions

Domicili

És l'adreça que consta en el registre administratiu de matriculacions. En alguns casos pot tractar-se d'una adreça de conveniència familiar.

Desplaçament

És el moviment des del lloc de residència fins al lloc d'estudi. Té com a referència el municipi, la comarca, l'àmbit del Pla territorial o la província.

Desplaçaments interns

Són aquells que tenen l'origen i la destinació en el mateix àmbit geogràfic.

Desplaçaments a fora

Són aquells que tenen per destinació un àmbit geogràfic diferent de l'àmbit d'origen seleccionat.

Desplaçaments des de fora

Són aquells que tenen l'origen en un àmbit geogràfic diferent del seleccionat.

Total de desplaçaments generats

Són aquells que tenen l'origen en un àmbit geogràfic, tant si tenen per destinació el mateix àmbit o un altre àmbit. A peu de taula es descriuen mitjançant la següent expressió: Total generats = desplaçaments interns + a fora.

Total de desplaçaments atrets

Són aquells que tenen la destinació en un àmbit geogràfic tant si tenen l'origen dins del mateix àmbit com fora d'aquest. A peu de taula es descriuen mitjançant la següent expressió: Total atrets = desplaçaments interns + de fora + no consta l'origen (lloc de residència).

Atrets-generats

Diferència que resulta entre els desplaçaments atrets i els generats per un àmbit geogràfic.

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya.

Amb la col·laboració de:



La versió digital de l'informe es troba a

<https://www.elbaixllobregat.cat/observatori>



<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>